

Exploatarea resurselor animale în așezarea de la Răcari (județul Dolj): date arheozoologice

Stanc S.¹, Mocanu I.²

¹Universitatea "Alexandru Ioan Cuza", Facultatea de Biologie, Platforma Arheoinvest, Bd. Carol I, 20A, 700505, Iași, România, simina_stanc@yahoo.com

²Scoala Gimnaziala "Petre Sergescu", Aleea Closani Nr. 6, Dr. Tr. Severin, Jud. Mehedinti, crismocanu2002yahoo.com

Materialul faunistic luat în studiu provine din situl de la Răcari (județul Dolj) și a fost adunat în decursul campaniilor arheologice derulate în anii 2008 și 2009 (provine din complexe date ca aparținând secolului 4 d. Hr.) de către colectivul coordonat de Dr. Silviu Teodor de la Muzeul National de Istorie a României București); aceste resturi faunistice reprezintă deșeuri menajere. Eșantionul arheozoologic 2880 de resturi faunistice, provenite de la mai multe grupe taxonomice: mamifere, păsări (28 resturi), pești (3 resturi). Dintre resturile de mamifere 1523, din cauza fragmentării lor accentuate, nu au putut fi identificate până la nivel de specie.

În eșantionul de la Răcari ponderea resturilor osoase aparținând mamiferelor sălbatice este mai mică (3,4%) față de cea a mamiferelor domestice (96,6%), atestând faptul că principala sursă de hrană o reprezintă creșterea animalelor, fiind secundată de vânătoare.

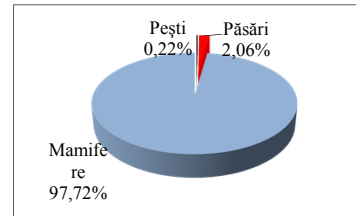
Lista mamiferelor domestice identificate în eșantionul arheozoologic de la Răcari cuprinde: *Ovis aries*, *Capra hircus*, *Bos taurus*, *Sus domesticus*, *Canis familiaris*, *Equus caballus*. Proportia ovicaprinelor în eșantion este de 35,6%, și erau exploatare în principal pentru produsele secundare. Vita domestică se găsește pe locul doi în cadrul eșantionului studiat, reprezentând 30,54% din totalul mamiferelor identificate; cei mai mulți indivizi au fost sacrificați la maturitate, adică după vârsta de 2,5 ani, bovinele fiind crescute în principal pentru produsele secundare (tracțiune, reproducere, lapte) și în final pentru produsele primare. Proportia porcului domestic este de 29,64% (număr de resturi); porcii erau crescuți pentru carne și grăsime, deci pentru produsele primare, acest lucru fiind indicat de vârstele tinere de sacrificare a indivizilor.

Din punct de vedere ecologic lista speciilor vâdate indică exploatarea, în principal, a biotopului de pădure (*Sus scrofa*, *Cervus elaphus*, *Ursus arctos*, *Meles meles*), dar și a celui de lizieră (*Capreolus capreolus*, *Lepus europaeus*). Numărul de resturi de la mamiferele sălbatice este de 45, reprezentând 3,4% din totalul resturilor de mamifere identificate. Între mamiferele sălbatice, mistrețul are cea mai mare frecvență ca număr de resturi (1,58%). Astăzi cerbul și ursul nu mai sunt întâlnite în zonă, arealul lor de răspândire fiind restrâns la zona carpatică. La mijlocul mileniului I d.Hr. aceste specii mai erau întâlnite în pădurile din jurul castrului de la Răcari.

Din întregul eșantion, resturile de pește au o pondere de numai 0,2%. Speciile identificate sunt *Cyprinus carpio* și *Silurus glanis*. În anul 2003 au fost adunate din castrul de la Răcari alte 274 resturi menajere, aparținând mamiferelor și păsărilor (Stanc, 2006). La lista speciilor prezentată mai sus mai adăugăm vulpea care a fost identificată numai în cadrul eșantionului din 2003.

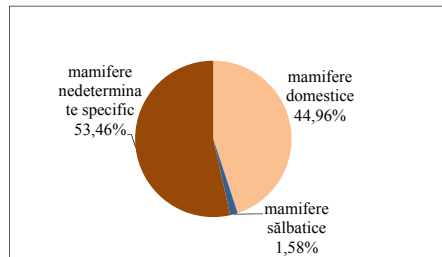
Grupe faunistice identificate în eșantionul din anii 2008 și 2009.

Grupe faunistice	NR
Pești	3
Păsări	28
Mamifere	2849
Total	2880

Proportia (%NR) grupelor faunistice identificate în eșantionul din 2008, 2009.

Proportia grupelor de mamifere în eșantionul din anii 2008, 2009.

Astragale de *Sus domesticus*.

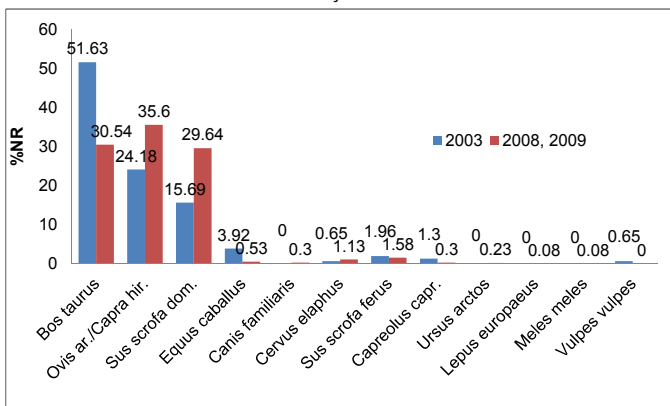
Fragmente distale de tibie de *Ovis aries/Capra hircus*.

Cuantificarea resturilor faunistice provenite din situl de la Răcari (campania arheologica din anul 2003) (Stanc, 2006).

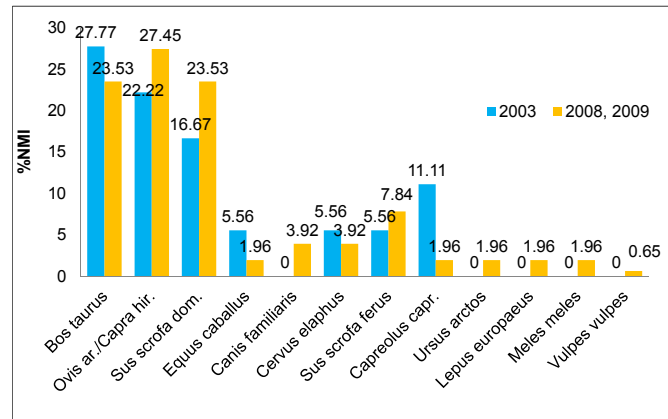
Specie	Nr	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	79	51,63	5	27,77
<i>Ovis/capra</i>	37	24,18	4	22,22
<i>Sus scrofa domesticus</i>	24	15,69	3	16,67
<i>Equus caballus</i>	6	3,92	1	5,56
Total mamifere domestice	146	95,42	13	72,22
<i>Sus scrofa ferus</i>	3	1,96	1	5,56
<i>Capreolus capreolus</i>	2	1,3	2	11,11
<i>Cervus elaphus</i>	1	0,65	1	5,56
<i>Vulpes vulpes</i>	1	0,65	1	5,56
Total mamifere sălbatice	7	4,58	5	27,78
Total mamifere	153	100	18	100
Păsări- <i>Gallus domesticus</i>	1	-	-	-
Mamifere nedeterminate	120	-	-	-
Total eșantion	274	-	-	-

Cuantificarea resturilor faunistice provenite din situl de la Răcari (campania arheologica din anii 2008 și 2009).

Specie	NR	%	NMI	%
<i>Bos taurus</i>	405	30,54	12	23,53
<i>Ovis aries/Capra hircus</i>	472	35,6	14	27,45
<i>Sus domesticus</i>	393	29,64	12	23,53
<i>Equus caballus</i>	7	0,53	1	1,96
<i>Canis familiaris</i>	4	0,3	2	3,92
Mamifere domestice	1281	96,6	41	80,39
<i>Cervus elaphus</i>	15	1,13	2	3,92
<i>Sus scrofa</i>	21	1,58	4	7,84
<i>Capreolus capreolus</i>	4	0,3	1	1,96
<i>Ursus arctos</i>	3	0,23	1	1,96
<i>Lepus europaeus</i>	1	0,08	1	1,96
<i>Meles meles</i>	1	0,08	1	1,96
Mamifere sălbatice	45	3,4	10	19,6
Total mamifere determinate	1326	100	51	100
mamifere nedeterminate specific	1523	-	-	-
Total resturi mamifere	2849	-	-	-

Proportia (% NR) resturilor de mamifere în cele două eșantioane de la Răcari.

Proportia (% NMI) resturilor de mamifere în cele două eșantioane de la Răcari.

Mandibula de *Ovis aries/Capra hircus*.

Proces cornular de *Ovis aries*.

Corn de *Cervus elaphus*, cu urme de prelucrare.

Dinte molar superior de *Sus scrofa*.

Fragment de maxilar superior de *Sus domesticus*.